

RTU studiju kurss "Sociālā atbildība un biznesa ētika"**22000 Inženierekonomikas un vadības fakultāte****Vispārējā informācija**

Kods	IV0201
Nosaukums	Sociālā atbildība un biznesa ētika
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītbspēks	Inga Lapiņa - Doktors, Profesors
Mācītbspēks	Elīna Gaile-Sarkane - Doktors, Studiju prorektors Toms Kreicbergs - Doktors, Docents Kaspars Vārpiņš - Docents
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Kurss veidots tā, lai parādītu sociālās atbildības (SA) attīstību un nozīmi Latvijā un pasaulē un pētītu sabiedrības uzskatus par organizāciju sociālo atbildību, analizējot morālo konfliktu situācijas. Parādītu biznesa ētiku kā starpdisciplināru akadēmisku jomu, sniegtu ieskatu ar biznesu saistītās ētikas problēmās un iepazīstinātu ar mūsdienīgu pieeju biznesa attiecībām raksturīgo problēmu risināšanā. Kurss ietver teorētiskās zināšanas biznesa ētikā, vērtību orientācijā, SA vērtēšanā, iesaistīto grupu teorijā un attīsta atbilstošās praktiskās iemaņas ētisko problēmu risināšanā un sociāli atbildīgas stratēģijas ieviešanā organizācijā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kurss mērķi un uzdevumi: - veidot izpratni par ētikas jēdzienu, teorijām, ētiskajiem principiem un to nozīmi biznesa vidē; - attīstīt ētiskas profesionālās komunikācijas un sociālās prasmes; - veidot praktiskās iemaņas morāles problēmu risināšanai biznesā, izprotot šo problēmu sociālo un vispārējo izcelsmes vidi; - attīstīt spēju izziņāt specifiskus biznesa vides morāles jautājumus un izmantot dažādus risinājumus tipiskās biznesa sfēras problēmsituācijās; - iegūt zināšanas par sociālo atbildību, tās lomu uzņēmējdarbībā un sabiedrībā; - iegūt prasmi novērtēt un analizēt uzņēmuma SA programmu, sniegt priekšlikumus tās pilnveidošanai.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Kursa ietvaros tiek izstrādāti grupu projekti (3-4 studentu grupā) par attiecīgām biznesa ētikas un SA tēmām, kas paredz papildus ieteicamās literatūras studijas, statistiskās informācijas, masu informācijas līdzekļos publicēto materiālu apkopojumu, analīzi un novērtējumu. Projekta darbā studenti analizē un novērtē situācijas, pamato un pieņem lēmumus, sagatavo morālā konflikta situācijas analīzi un risinājumu un izvēlētais organizācijas SA stratēģijas novērtējumu un priekšlikumus tās pilnveidošanai. Kursa noslēgumā projektu rezultāti tiek prezentēti un studenti piedalās diskusijās.
Literatūra	Crane, A. and Matten D. (2010). Business Ethics. Managing Corporate Citizenship and Sustainability in the Age of Globalization, Oxford University Press, 3rd edition. Lapiņa, I., Liepiņa, R., SROI Network. (2014). Sociālo investīciju atdeve: rokasgrāmata. Rīga: RTU Izdevniecība. Ieteicamā papildu literatūra/ Optional readings: 1. Pētersons A., Pavāre L. (2005). Korporatīvā sociālā atbildība – jauns veids kā pelnīt vairāk. Rīga: Biznesa augstskola „Turība”. 2. Tominens K. (2007). Korporatīvā sociālā atbildība un priekšrocības konkurencē : kā korporatīvā sociālā atbildība var paaugstināt profesionāla pakalpojumu sniedzēja konkurētspēju : organizācijas novērtēšanas rokasgrāmata : 21 pārbaudes jautājums un salīdzinoši piemēri / Kari Tominens ; no angļu val. tulk. Gunda Skolniece, Līga Švāgere. Rīga : Latvijas Biznesa konsultantu asociācija. 3. Biznesa ētika: Baltijas un Ziemeļvalstu dialogs 2005.gada 21.-22.novembris, Rīga, Latvija. 4. Crane A. (2019). Business ethics : managing corporate citizenship and sustainability in the age of globalization, 5th edition. Oxford : Oxford University Press.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Priekšzināšanas par komercdarbības pamatiem, uzņēmuma darbības stratēģiju un ekonomiku.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ievads: biznesa ētika kā starpdisciplināra akadēmiska joma	2	0	1	2
Ētikas jēdziens, teorijas, ētiskie principi un ētisku lēmumu pieņemšanas modeļi	6	8	2	10
Organizāciju sociālā atbildība vietējā un globālā vidē. Iesaistītās puses (Stakeholders)	4	2	2	6
Sociālās atbildības vērtēšana, elementi un iniciatīvas	4	2	2	8
Ilgtermiņa, aprites ekonomika un vides aizsardzība	8	8	3	12
Biznesa ētika un sociālās atbildības stratēģija organizācijā. Reputācijas un zīmola vadība	8	4	4	6
Grupās projektu rezultātu prezentācija	8	16	6	16
Kopā:	40	40	20	60

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj raksturot biznesa ētikas teorijas un principus, prot izmantot iegūtās zināšanas morālu lēmumu pieņemšanā un dažādu risinājumu izstrādē tipiskās biznesa vides problēmsituācijās	2 praktiskie darbi - situāciju analīze – ētiska vai neētiska rīcība un morāles konflikti biznesa vidē. Eksāmens. Grupas projekts.
Izprot kompromisus, ar kādiem organizācijai būs jāsaņem, lai kombinētu un vienlaicīgi īstenotu savu „pilsonisko” (sociālo) lomu un komerciālo darbību. Spēj pārveidot šos kompromisus par iespējām gan organizācijai, gan sabiedrībai	1 praktiskais darbs - situācijas analīze – sociāli atbildīga rīcība biznesa vidē. Eksāmens. Grupas projekts.
Prot lietot galvenās pieejas instrumentus, lai veidotu savstarpējās uzticēšanās un cieņas vidi organizācijā, īstenotu sociāli atbildīgu darbības stratēģiju un informētu par to sabiedrību	3 praktiskie darbi - situāciju analīze – sociāli atbildīga stratēģija un vides aizsardzības risinājumi. Eksāmens. Grupas projekts.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
6 praktiskie darbi nodarbībās: situāciju analīze - teorijas pielietošana praksē. Rezultātu prezentācija un dalība diskusijās	40
Grupas projekts: Latvijā strādājoša uzņēmuma iekšējās vides un SA stratēģijas analīze un novērtējums, reālas (pēdējo trīs gadu) biznesa situācijas analīze un rezultātu prezentācija.	30
Eksāmens: kursa noslēguma darbs, tajā tiek pārbaudītas studentu zināšanas un izpratne, atbildot uz atvērtajiem jautājumiem.	30
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	20.0	20.0	0.0		*	